

Ե. ՓԱՐԻԶԵԱՆ ԱՄՍԱԳԻՐ

ՍՈՒՐԶԱՆԳԱՅ ՄԱՍԵԱՅ ԱՂԱԿՆԻՈՅ

Մասեաց Աղանոյս ընդհանրապես մեր ազգին մէջ գտած բարեսէր ընդունելութեանը նայելով՝ ընկերագրելոց բիւր մինչեւ ցայժմ քիչ ըլլալուն կրնայինք զարմանալ՝ եթէ գլխաւոր պատճառները չգիտնայինք : Ասոնց առաջինն է տարեկան գնոյն շատ ըլլալը կամ ծանր երեսնալը, այսինքն 28 ֆրանք, որ գրեթէ 140 օսմանեան դանկեան ըսել է : Ժամանակիս դժուարութեանցը նայելով՝ իրաւունք կուտանք այս գանգատն ընողներուն . ուստի եւ հարկ կը համարինք իջեցընել այս գինը, որպէս զի մեր բուն վախճանին դիւրաւ հասնինք, այն է շատ ընթերցող եւ շահուող ունենալ : Բայց որովհետեւ ընկերագրելոց մեծ մասը արդէն վճարեր են այս տարւոյս տարեկան գինը, — ինչպէս որ կը յուսանք, — անօգուտ շփոթութեան պատճառ կրնայ ըլլալ հիմակուրեւէ փոփոխութիւն մը ընելը գլխաւոր պայմաններուն մէջ : Ուստի այս տարի սոյնպէս կը շարունակենք ամսագրոյս ձեւն ու դիրքը, որով եւ տպագրութեան փառաւորութիւնը . իսկ գալ տարի այնպիսի խնայութիւններ կընենք անշուշտ որ կարենանք 15 ֆրանքէն աւելի չպահանջել իբրեւ տարեկան գին ընկերագրութեան :

Ընկերագրելոց մեկէն ի մեկ ջրագմանալուն երկրորդ պատճառ կերեւնայ ազգային խնդրոց սակաւութիւնը : Մեր միտքն ալ այս է որ Մասեաց Աղանին ամսէ ամիս առատապէս բաշխէ ազգասիրաց այն ամենայն հարկաւոր տեղեկութիւններն որ՝ մեղուներուն ամեն ծաղկընէրէ քաղած հիւրին պէս՝ իրենց համար քաղցը մխիթարութիւն մը ըլլան սրտի եւ լուսաւորութիւն մտաց . մանաւանդ որ ուրիշ ազգային օրագիրք եւ լրագիրք ալ՝ ազգիս կարօտութեանը նայելով՝ իրենց գովելի աշխատութիւնը բաւական չեն համարիր այնքան պիտոյքը լեցընելու : Յուսանք թէ հետ գնեալ ցուցմէնք արդեամբք որ այս կողմանէ ունեցած ջանքերնիս ալ անպտուղ պիտի չըմնայ :

Ամսատետրիս ընդհանուր կամ մասնաւոր յատկութեանցը վրայ ուրիշ ասոնց նման դիտողութիւն կամ քննութիւն ընել կամեցող ազգայինները կընրաւիրենք որ բարեհաճին համարձակ գրելու խմբագրին . միայն թէ նամակները յանձ-

նեն մեր Գործակալին որ ի Պօլիս՝ որպէս զի աւելորդ ծախքերնիս չծանրանայ . եւ անտարակոյս ըլլան որ յաջորդ ամսատետրին մէջ իրենց գրածին պատասխանը տպուած կընդունին, « Սուրհանդակ Մասեաց Աղանոյ » վերնագրով, ինչպէս որ անա հոս օրինակը կը տեսնեն, եւ ինչպէս եւրոպացիք ալ սովորութիւն ունին իրենց օրագրացը մէջ գործադրելու :

Առ. Պ. Գ. ի Կոստանդնուպօլիս. — Ամսատետրիս լեզուին եւ ոճոյն վրայ բարեսէր մտօք տրուած գովեստներուն ուրախ ենք . իսկ առաջարկուած ուղղութիւններէ կանոններէն մեկ քանին բերեալ կարենանք ի գործ դնել՝ առանց ոտնառութեան ընթերցողաց :

Առ. Պ. Ժ. ի Կոստանդնուպօլիս. — Ամսագիրս դիւրատար չընելուս գլխաւոր պատճառն էր՝ մեզը դրուելու պատկերներէն ոմանց մեծութեան յարմարցընել դիրքը : Մենք ալ հաւանեալ ենք թէ օգուտը վայելչութենէն՝ աւելի նախադասելի է . ուստի եւ զալ տարւոյն սկիզբէն կը կատարենք ձեր եւ մեր փափաքը :

Առ. Պ. Լ. ի Զմիւռնիա . — Նիկողայոս կայսեր մահուան պարագաները ըստ մեծի մասին Փարիզու « Տէպա » լրագրէն առած ենք : — Մեր պարտքն է ամեն բարի բանէ խրատ եւ օրինակ առնուլ . ուստի անտեղի կը համարենք ձեր բղբակցին ըսածը թէ մենք զայն կայսրը « օրացընելու ուղեւ » կերպով մը պատմեր ենք վարքն ու մահը :

Առ. նոյն. — « Մայրենի չար օրինակին վնասները » մայրերու համար գրուած է, փաստ զի ասոնց համար ալ է այս մեր ամսագիրքը, եւ ոչ թէ միայն տղայոց եւ երիտասարդաց :

ՓԱՐԻԶ ԼՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՆՈՐԱՏՈՊ ԼԱՅՆԵՐԷՆ ԳՐԲԵՐ :

ՊՏՏՄՈՒԹԻԻՆ ՎԱՐՈՒՅ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ԳՐԻՍՏՈՍԻ, կարգեալ ըստ չորից աւետարանչացն բանից . զոր ըստ իմաստից սրբոց Հարց Նկեղեցւոյ պարգարանեաց Հ. Գաբրիել Վ. Այվազովսքի : —

Գրիստոսի Տեառն մերոյ աստուածամիտ Վարուց պատմութիւնը չորս Առեւտարանիչները զատ զատ շարադրած են խորհրդով՝ ազդամբ Հոգւոյն սրբոյ : Այս պատմութիւնը աստուածային պաշտամունքէն դուրս

ընթերցողաց դիւրութեանը համար՝ ժամանակագրական կարգով մը ամփոփուած ու իբրեւ միահատոր գրուածք դեռ չէր եղած մեր ազգին մէջ, ինչպէս որ ուրիշ գրեթէ ամենայն բրիտանաց ազգերն ունին : Այս օգտակար աշխատասիրութեան մէջ մասնաւոր ջանք եղած է նաեւ համառօտ պարզաբանութիւններ աւելցնելու՝ իբրեւ ծանօթութիւն՝ ամենն ալ Սրբոց Հարց եկեղեցւոյ գրքերէն բաղելով : Կազմուած օրինակին զինն է 8 ֆրանք :

Նոյն գործը տպուած է նաեւ հայերէն եւ գաղղիաբէն ղիմացէ ղիմաց, առանց պարզաբանութեան, ղըպրոցներու համար : Աշակերտաց ձեռքը իբրեւ խրատական գիրք՝ տարակոյս չկայ որ անմման եւ անբաղդատելի գրուածք է ասիկայ՝ մէջի գերագոյն բարոյականին սրբութեամբ . անկէց ի գտտ՝ իբրեւ հայերէն ու գաղղիաբէն սովորելու գործիք՝ մեծ դիւրութիւն կուտայ ուսումնասիրաց . վասն զի հայերէնը մեր մատենագրութեան յստակ եւ քաղցր ոճոյն առաջին գաղափարն է . գաղղիաբէնն ալ հայերէնին ղիմացը գտնուելով, եւ ըստ կարի հաւատարիմ բարգմանութիւն ըլլալով՝ խորին գաղղիաբանութիւններէ հեռու, մեծ դիւրութիւն կուտայ գաղղիաբէն սովորողներուն որ շուտով սկսին այն պիտանի լեզուն հասկընալ : Այսու դիտաւորութեամբ, եւ խրախուսանօր Վ. Հ. Սարգսի Վարդապետի Թեոդորեան՝ վերատեսչի Մուրատեան վարժարանին, շարադրուած ու տպուած է այս գործս : — Կազմուած օրինակին զինն է 7 ֆրանք :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ յօրինեալ ի Հ. Ամբրոսեայ Գալֆայեան, եւ նուիրեալ Վ. Հ. Սարգսի Վարդապետի Թեոդորեան, վերատեսչի Մուրատեան վարժարանին :

Փաստուերկու թերթ փոքրաղիր դիւրատար օրինակ՝ գրեթէ ամեն տեսակ հայերէն գրոյ, պարզ, գեղեցիկ, կանոնաւոր ձեւերով զձագրուած, եւ Փարիզու ճարտար պղնձագիր արուեստագիտաց մեկուն ձեռքովը փորագրուած : — Գինն է 5 ֆրանք :

ՅՈՎՍԵՓԱՅ ՏՐՈՉԻ ԽՈՐՀՐԳԱԾՈՒԹԻՒՆՔ յաղագս Քրիստոսական հաւատոյ ի ցոյց ճշմարտութեան նորին, եւ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆՔ ուրումըն Քրիստոնեայ իմաստասիրի . բարգմանեաց ի մերս Հ. Գալլիէ վարդապետ Այվազովսքի : ճշմարիտ փիլիսոփայութիւնը բրիտանական սուրբ

հաւատոյ ճշմարտութեանց համաձայն պիտի ըլլայ որ մոլորական ու խաբէական գիտութիւն մը չզառնայ : Այս կարեւոր սկզբան գեղեցիկ ապացոյցները կը տեսնուին նաեւ Տրոչ իմաստասիրին երկու փոքրիկ գրութեանց մէջ՝ որ Մեծապատիւ Արքիեպիսկոպոս Սրբաբանուած էւ ծախիսքը տպուած էն՝ միահատոր կազմով : — Գինն է 5 ֆրանք :

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԳԱՂՂԱՐԼՆ ԵՒ ՀԱՅԵՐԼՆ ԶԲՐՈՒՅԱՏՐՈՒԹԵԱՆ. յօրինեաց Հ. Ամբրոսիոս Գալֆայեան :

Գաղղիաբէն լեզուին վարժութիւնը մերազնեայ պատանեկաց դիւրացընելու համար շինուած է այս օգտաւետ գրուցատրութեան գիրքը, եւ երկու հատոր է, կամ թէ ըսենք՝ երկու տեսակ տպագրութիւն ունի . մեկուն մէջ՝ գաղղիաբէնին ընթերցմանը կողմանէ առջի բերան դժուարութիւն կրողաց համար՝ ճնշմունքները Հայու գրով ալ դրուած էն, իսկ մեկաւոր մէջ գաղղիաբէնն ու հայերէնը միայն կայ՝ առանց ճնշման : Այս գործը մեծապատիւ Արքիեպիսկոպոս ղեռահասակ որդոց կողմանէ իրենց հասակակից ազգային պատանեաց նուիրուած է : — Առաջին հատորոյն զինն է 5 ֆրանք, երկրորդինը 2 ֆրանք :

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԱՆԳՂԱՐԼՆ ԵՒ ՀԱՅԵՐԼՆ ԶԲՐՈՒՅԱՏՐՈՒԹԵԱՆ. յօրինեաց Հ. Ամբրոսիոս Գալֆայեան :

Վերինին նման, եւ նոյնպէս երկհատոր պատուական գործիք մըն է այս՝ անգղիաբէն լեզուն դիւրասորվեցընելու : Որչափ որ այս լեզուին կարեւորութիւնը եւ օգուտը մեծ ճանցցուած է մերազնեայց համար, միանգամայն ճնշմունքն ալ դժուար՝ օտար ազգաց համար, նոյնչափ ալ ամեն ջանք եղած է որ միշտ բացատրութիւն այն ճնշմունքները մեր հայերէնն ալ բարեկերտ, ինչպէս որ յառաջաբանութեանը մէջ յիշուած է : Ասոր ալ ազգային պատանեաց նուիրողն է նոյն Արքիեպիսկոպոս պայազատաց ղեռահասակ մօրաբերողին Յարութիւն Քարավազեան : —

Առաջին հատորոյն զինն 5 ֆրանք, երկրորդինը 2 :

Propriétaire-gérant : A. LACHAT.

Ի ՓԱՐԻԶ, Ի ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՎԱՍԻԼԵՐԻ :

PARIS. — IMPRIMERIE WALDER, RUE BONAPARTE, 44.